

Gid du var enten kold eller varm

af Mikkel Tode

Jeg har for ganske nylig skrevet eksamen om Johannes' Åbenbaring. Og når man som træt teologistuderende skal sidde og kæmpe med oldgræsk og aorist og akkusativ med infinitiv, kort sagt "alt, hvad Satan skyde kan", så hjælper det, at der er en vis dramatik over historien. Der er som bekendt både engle og drager og udyr og ludere og afsindige katastrofer; Johannes' Åbenbaring er i sin helhed et mysterium tremendum et fascinans, og netop dét gør unægtelig nattetimerne i eksamensforberedelsens tegn lidt lettere at bære. Men som nætterne skred, blev min kærlighed til det underlige skrift større og større – ikke kun på grund af dets uovertrufne drama, men også fordi det på sin egen krystalklare måde taler direkte ind i vores tid.

Opgavebeskrivelsen til min eksamen lød på en karakteristik af udfordringerne i de syv menigheder, som Johannes' Åbenbaring henvender sig til (udfordring er åbenbart det moderne ord for problem). Og udfordringer var der nok af for de kristne i antikkens Lilleasien. For at hjælpe og opruste dem i trængslens time kommer den opstandne Kristus derfor med en række formaninger til hver af de syv menigheder, men også tugtelse og sandheder, der river som sennep. Et eksempel er brevet til menigheden i Laodikæa, som Kristus anklager for at være lunken: "Jeg kender dine gerninger, du er hverken kold eller varm. Gid du var enten kold eller varm! Men nu, da du er lunken, og hverken varm eller kold, vil jeg udspejle dig af min mund." (Åb 3,15-16). Det er barske ord, og mens man overvejer, hvilke breve mon menighederne i Danmark ville have fået, må man spørge sig selv, om der ikke i nogle af dem ville havde stået noget lignende.

Ethvert sundt og raskt menneske vil vide, at kold og varm har forskellige gode kvaliteter. Hvad måler sig med en kold fadøl i sommervarmen, og hvad er bedre end langsomt at nedsænke legemet i et karbad, hvor vandet er lige varmt nok. Der skal nok være det, der kan måle sig, men alle kan blive enige om, at det lunkne er stygt og ikke duer til noget som helst. Mon ikke alle har stået ved vandhanen og først alt for sent indset, at vandet i glasset var lunkent, og under eder og forbandelser spyttet det ud i vasken igen af ren og skær skuffelse. En lignende skuffelse kan man af og til opleve i mødet med visse dele af Folkekirken anno 2019. Man kan f.eks. kaste et blik på nogle af de projekter, der er indstillet til Kristeligt Dagblads initiativ-pris i år. Her kan man finde nye og spændende tiltag som drop-in-vielser, svømmehals-gudstjenester (sic!) og "kristen yoga," hvad det så end er. Men man kan også, i hvert fald, hvis man som jeg bor i København, lægge vejen forbi en af byens større kirker og se, hvad de mon har på programmet.

I en radius af godt og vel halvanden kilometer fra mit hjem kan jeg således gå til både Justin Bieber sing-along gudstjeneste, til jazz-messe og blive døbt 700 gange til drop-in-

dåb. Under dette års Pride-uge kunne man også tage til udstilling i Stefanskirken og i kirkerummet se fotografier af bare røve og en forkromet afstøbning af det kvindelige kønsorgan på en hvid baggrund. Og uge efter uge kan man gå i Natkirken og få både hjemmestrikkede nadverritualer af tvivlsom kvalitet, technomusik og lysshow. Sidstnævnte har netop fejret sin 20-års fødselsdag, og stort tillykke med det. Af en eller anden grund har jeg indtil nu haft svært ved rigtigt at hidse mig op over Natkirken. For Herren har sagt, at han vil bo i mørket, og det er vel kun godt, at Guds hus holder åbent for nattens ængstede sjæle. Så længe, den gør det, som det, den er, nemlig som kirke. Men Natkirken i København er på sin egen måde arketyper på den kirke, der frem for alt står sig selv nærmest.

Af Natkirkens hjemmeside fremgår det, at dens motto (igen, sic!) er Paulus' ord til korinterne og til os: Alt er tilladt, men ikke alt gavner. Alt er tilladt, men ikke alt bygger op. Det er i sandhed vise ord, men ironien er slående, og man kan ikke undgå at spørge sig selv, hvordan det mon står til med auto-katekesen hos de hovedansvarlige. For gavner lysshows og technomusik den ængstede, og bygger det op at spise den anfægtede af med fine følelser og rørende stemninger? Og på samme måde kan vi spørge til ritualfornyelser for fornyelsens egen skyld, til teologiløse salmer, til yoga i kirken og svømmehalsgudstjenester og bare røve og hornmusik. Er det ikke stene for brød og slanger for fisk? For en synder, måske, men øjensynligt ikke for den rummelige folkekirke. Overalt og igen og igen hører man nemlig den samme farce om, at "den slags tilbud bringer folk ind i kirken, som ellers ikke ville komme der." Altså en slags forretningsmentalitet, som om kirkens eksistens beror på sig selv og antallet af besøgende og ikke på Guds nåde.

Nu kan man så synes, at jeg lyder som en tykpandet fundamentalist, som er totalt ude af trit med, hvad folket vil have. Og det tager jeg gerne på mig. For selvom bisperne advarer mod fundamentalisme (især den kristelige, forstås), så er spørgsmålet, om fundamentalisme overhovedet er så ringe endda, hvis det fundament, vi bygger på, er livets Ord.

Den sten, bygmestrene vragede, er blevet hovedhjørnesten, og vel vil denne verdens bygmestre vrage ham igen og igen. Det gælder også i kirken dér, hvor den vil skabe og tjene sig selv, i stedet for i lydighed og ydmyghed at tjene Guds Ord og det alene. For kirken er netop ikke sat i verden for at give folket det, folket gerne vil have. Kirken er sat i verden for at forkynde den Gud, der har svar til dem, der ikke spørger, som er at finde for dem, der ikke søger ham, som dagen lang rækker hænderne ud imod et genstridigt folk, og som rundhåndet skænker tilgivelse til syndere. Dér, hvor den ikke gør det, men i stedet spiser folket af med spilop og føleri, dér bliver den blot et krampagtigt forsøg på at være noget, den ikke er. Dér svigter den både Gud og folket og dermed sin opgave. Dér er den lunken og duer ikke til andet end at blive spyttet ud.

Jeg ved, at man ikke skal bekymre sig på Vorherres vegne, og at han lader sin kirke bestå, så længe han ønsker det. Og jeg ved, at man mange steder i landet – også i København – kan finde god, evangelisk-luthersk kristendom og præster, der i al stilfærdighed forkynder Guds Ord og forvalter de hellige sakramenter. Og selvom alt dette er skrevet med en dystre pen, så er det skrevet af afgrundsdyb kærlighed til en kirke, som betyder alverden for mig og for så mange. *Tusind år stod Kristi kirke*, og jeg håber så inderligt, at der vil stå en kirke til de kommende generationer. En kirke, der er enten kold eller varm; en kirke, som ikke vil samles om hvad den kan og vil og tror, men samles frimodigt på Guds befaling og i håb til ham.

*Da give det Gud, vi have så tjent
i verden ham vel til måde,
i troen Guds Søn så have kendt,
at vi ej miste Guds nåde;
når verden haver os ryggen vendt,
at vi da få evig både.*